

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ada Slivciuc,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ada
Slivciuc împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Ocnîța cu
privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară, anularea ordinului de
concediere restabilirea în funcție și repararea prejudiciului,
împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 12 septembrie 2017, Ada Slivciuc a depus cerere de chemare în judecată,
iar la 13 iulie 2018 cerere suplimentară (vol. I, f.d. 135-136), împotriva Direcției
Asistență Socială și Protecție a Familiei Ocnîța, solicitând:

- anularea ordinului nr. 70/1 din 1 decembrie 2016 „Cu privire la aplicarea
sancțiunii disciplinare”, sub formă de avertisment;
- anularea ordinului nr. 18/2 din 28 februarie 2017 „Cu privire la aplicarea
sancțiunii disciplinare”, sub formă de mustrare;
- anularea ordinului nr. 22 din 22 martie 2017 „Cu privire la aplicarea
sancțiunii disciplinare”, sub formă de mustrare aspră;
- anularea ordinului nr. 43 din 20 aprilie 2017 „privind concedierea d-nei
Slivciuc Ada, lucrător social al SÎSD, Primăria Ocnîța”;
- restabilirea în funcția de lucrător social al SÎSD, Primăria Ocnîța;
- restabilirea în termenul de prescripție pentru contestarea ordinelor nr. 70/1
din 1 decembrie 2016, nr. 18/2 din 28 februarie 2017, nr. 43 din 20 aprilie 2017;
- repararea prejudiciului material și moral estimat în mărime de 100 000 de
lei, cauzat prin emiterea ilegală a ordinelor de sancționare disciplinară și
concediere ilegală.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, conform înscrierii nr.
4 din 26 iunie 2003 din carnetul de muncă AB 0348250, a fost angajată în serviciu
în funcție de lucrător social în secția de deservire la domiciliu or. Ocnîța.

Conform înscrierii nr. 5 din 20 aprilie 2017 din carnetul de muncă, a fost eliberată din funcția de lucrător social în baza art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii.

La 27 iulie 2017 i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 43 din 20 aprilie 2017, însă nu i-a fost eliberată copia ordinului de eliberare din funcție la 27 iulie 2017. Din ordinul nr. 43 din 20 aprilie 2017, adus la cunoștință la 27 iulie 2017, a aflat că anterior pârâtul a aplicat față de ea trei sancțiuni disciplinare prin ordinele nr. 70/1 din 1 decembrie 2016, nr. 18/2 din 28 februarie 2017 și nr. 22 din 22 martie 2017, sub formă de preîntâmpinare, muștrare și muștrare aspră.

Consideră că, contrar prevederilor art. 210 alin. (1) lit. (a) și (b) din Codul muncii, ordinul de concediere nu este motivat din punct de vedere de fapt și juridic.

Astfel, a menționat că a fost încălcată procedura de aplicare a tuturor sancțiunilor disciplinare, inclusiv sub formă de concediere. Ca temei de fapt pentru eliberarea din serviciu pârâtul a invocat că prin scrisoarea recomandată a fost somată să majorez numărul beneficiarilor cu minim 4 persoane, în caz contrar va fi micșorat salariul la 0,75% și a înțeles că sancțiunea disciplinară din 1 decembrie 2016 sub formă de avertisment a fost aplicată anume pentru faptul că nu a majorat numărul beneficiarilor. Or, este clar că numărul persoanelor care cad sub incidența cerințelor stipulate în pct. 11 al Regulamentului de activitate SÎSD, anexa nr. 2 la regulamentul - Instrucțiunea privind modul de determinare a eligibilității pentru serviciu nu depinde de voința nici a angajatorului, dar nici a salariatului, fapt care indică lipsa în acțiunile ei a faptelor culpabile ce pot fi considerate ca încălcare a disciplinei muncii.

Totodată, consideră că este ilegală motivarea pârâtului precum că la 28 februarie 2017 în urma verificării s-ar fi depistat că ar fi lipsit nemotivat de la serviciu și la 28 februarie 2017 a și fost aplicată sancțiunea disciplinară.

A relatat că nu corespunde realității afirmația pârâtului precum că, absențele nemotivate s-au repetat și la data de 1 martie 2017 și 2 martie 2017, beneficiarii fiind lipsiți totalmente de acordarea serviciilor sociale, precum și concluziile pârâtului din ordinul de concediere precum că, prin acțiunile sale lucrătorul social a dat dovadă de indiferență față de persoanele în vârstă, bolnave și singuratice, neseriozitate în îndeplinirea obligațiilor funcționale prin ceea ce în mod repetat a încălcat prevederile art. 9. alin. (2) din Codul muncii.

La fel, a consideră că nu pot servi ca temei pentru concediere careva note informative ale viceprimarului or. Ocnița, inclusiv și cea din 9 martie 2017, în care ar fi fost indicat că nu-și îndeplinește obligațiile de serviciu, la primărie se prezintă foarte rar, cu beneficiarii comunică numai prin telefon, la orice întrebare răspunde brutal și este gata să înjosească orice persoană, ținând cont că este dreptă.

Prin urmare a invocat că motivele pârâtului poartă un caracter generalizat și ne concret, ce nu pot servi temei pentru concediere.

Prin hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, s-a respins ca fiind depusă tardiv cererea de chemare în judecată depusă de Ada Slivciuc împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Ocnița cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară, anularea ordinului de concediere restabilirea în funcție și repararea prejudiciului.

La 2 noiembrie 2018 Ada Slivciuc a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Ada Slivciuc.

S-a casat integral hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea Adei Slivciuc cu privire la repunerea în termen de prescripție a cererii de chemare în judecată.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ada Slivciuc împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Ocnița cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară, anularea ordinului de concediere restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral, ca depusă tardiv.

În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că apelanta nu a adus nici un argument și nici o probă concludentă ce ar indica asupra temeiurilor de repunere în termen a cererii de chemare în judecată cu privire la anularea ordinelor de aplicare a sancțiunii disciplinare nr. 70/1 din 1 decembrie 2016, nr. 18/2 din 28 februarie 2017 și nr. 43 din 20 aprilie 2017, iar referitor la ordinul nr. 22 din 22 martie 2017, repunerea în termen de atac a acestui ordin nu a solicitat.

În sensul dat, instanța de apel a reținut că relațiile de muncă stabilite între Ada Slivciuc și angajator s-au întrerupt la 20 aprilie 2017 și, reieșind din conținutul art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, termenul de adresare în instanța de judecată a expirat la 20 iulie 2017, însă acțiunea a fost înaintată la 12 septembrie 2017.

Totodată, a remarcat că apelanta nici în prima instanță și nici în instanța de apel, nu a prezentat careva probe justificate ce ar îndreptăți încălcarea termenului de prescripție stabilit de Codul muncii.

La 13 mai 2019, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 60), Ada Slivciuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 5 octombrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului, a invocat că instanțele de fond și de apel au examinat superficial cauza, dând apreciere eronată obiectului litigiului și interpretare greșită legislației în vigoare.

Or, instanța de fond și cea de apel nu a luat în considerare circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și anume, faptul că art. 210 alin. (2) din Codul muncii prevede că ordinul de sancționare se aduce timp de 5 zile la cunoștință salariatului sub semnătură, iar în cazul din speță acesta a fost semnat la 27 iulie 2017.

La fel nu a fost verificată în prima instanță și nici în cea de apel proba principală - înscrisul întocmit de către secția resurse umane ale pârâtului datat cu 27 iulie 2017 - pe toate ordinele de sancțiune inclusiv și de eliberare.

Consideră că ordinele produc efecte de la momentul comunicării, adică de la 27 iulie 2017, deci termenul menționat în art. 355 din Codul muncii, expiră la 27 octombrie 2017, cererea în judecată fiind depusă în termen.

Prin referința din 20 iunie 2019, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ocnița a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de Ada Slivciuc la 14 martie 2019 (vol. II, f.d. 54), respectiv, recursul declarat la 13 mai 2019, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ada Slivciuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ada Slivciuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari